
İman Bir Başkadır

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Değerli kardeşler,

Herkes imanının bulunduğuna, mümin olduğuna inanıyor, inanmak da gerekir. Şüphe ile iman olmaz. Eh mümin olabilirim ben, diye insan mümin kalamaz. Müminim elhamdülillah, deme kıvamında olmak lazım. Ancak bankalarda işi bitmeyen de elhamdülillah müminim, derken göğsü kabarıyor, sabaha kadar haşyetullahtan gözü kurumayan da müminim diyor; onun kadar da cüretkâr değil.

Herkes müthiş bir iman sahibi olduğunu düşünüyor. Hele hele ailece umreye gittilerse zaten yok benzerleri oluyor Müslümanlar arasında. Ramazanda da ailece iftar sofrası kurduysa tamam.

Ortada bir iman iddiamız var. Elhamdülillah, Rabbimizin lütfuyla iman nimeti gördük yüreğimizde. Bunun için hamd edeceğiz ama kimin imanı hakikî imandır, kime Allah mümin kulum diye cennet ihsan edecek? Bunun cevabı yöresel midir acaba? Mesela Mekke'de yaşayanlar bizden daha şanslı, gerçek mümin onlardır diyebilir miyiz? Sultan, Fatih'in diyarında yaşayanlar bir numara öndedirler, diyebilir miyiz?

Örneğimiz bizim, bizim zevkimize göre mi oluşacak yani biz mi hem iman edeceğiz hem imanımızı beğeneceğiz? İman eden de biz, imanımıza puan veren de biz. Kendin pişir kendin ye, bi' de aferin de. Bu kebapta olur, mangalda olur, imanda olur mu? Hayır. Kesinlikle kime iman ettiyse imanımızla ilgili kararı da o verecek. Biz Allah'a iman ettik, cellecelâlühü. Bizim ne kadar mümin olduğumuzu, müminlikte ne durumda olduğumuzu da o kararlaştıracak. O diyecek ki razı oldum sizden, böylece cennete gireceğiz. Hem imanı biz edeceğiz hem de kendimize aferin diyeceğiz; böyle bir şey olmaz.

Peki, Allah azze ve celle bize ne kadar aferin diyor? Bunu ölçebilir miyiz, ölçebiliriz. Nihai kararı elbette bilemeyiz ama imanımızın ne durumda olduğunu çok rahat ölçebiliriz. Nasıl ölçeceğiz? İmanın şartları, nasıl mümin olduğumuza dair ayrıntılar, müphem ve kapalı şeyler değil. İman nedir belli. Bu bir insanın üzerinde tecelli ettiğinde; meleklerle iman, kadere iman, peygamberlere iman, ahiret gününe iman, Kur'an'ın mümini olmak gibi şeyler bir insanın üzerinde bulunduğu o insanın hangi şekli alması gerektiği bellidir. Bunda bir sıkıntı yok. Ashab-ı kiram -Allah onlardan razı olsun- Cebail aleyhisselamın indirdiği ayetleri ilk dinleyenler onlar, bizim elimizdeki iman nimetinin bir insanda neye dönüşmesi gerektiği, iman bir insanda varsa onun ne hâllere geleceğinin örneğidirler. Ve bu örneklik Allah'ın teyidiyle ve rızasıyla şereflenmiş bir örnektir.

Ashab-ı kiram ilk iman eden nesil oldular, ilk sıkıntıları onlar çekti, sonra da bu dünya hayatından ayrılıp gitmeden önce Allah ayetler indirip Peygamber'inin lisanından beyanlar yaptırıp ashab-ı kiram dediğimiz neslin imanını beğendiğini söylemiştir. Üstelik de bugün bizim kendimiz için ispat etmekte zorlanacağımız çok farklı bir şeye de Kur'an işaret ediyor. Hani "Allah senden razı olsun" diye birisine dua ediyoruz ya -ki Allah'ın razı olmasından daha büyük bir teşekkür, daha büyük bir nimet yoktur- Kur'an "Allah onlardan razı oldu" diyor. Bu kadarla da kalmıyor, bizim için çok büyük bir ayrıntıyı da Kur'an perçinliyor: "Onlar da Allah'tan razı oldular" diyor.

Burada bütün düğmeler çözülüyor. Ashab-ı kiram, Allah'ın onlardan razı olduğu, beğendiği müminler idiler, onlar da bütün aç bırakmasına rağmen onları, çıplak bırakmasına rağmen, dedelerinden kalan Mekke'yi terk etmeye onları mecbur bırakmasına rağmen sonra da zafer elde edip Mekke fethedildikten sonra Mekke'ye döndüklerinde "üç günden fazla burada durmayacaksınız" demesine rağmen, Mekke'yi bile onlara terk ettirdiği hâlde karılarından, analarından, babalarından ayrılmalarını şart koştuğu hâlde, "mallarınızı vereceksiniz" dediği hâlde onlar da Allah'tan razı oldular. Keyifleri yerindeyken, "İbrahim'in torunlarıyız biz" derken de Allah'tan razıydılar. Sonra "bırakın İbrahim'in Mekke'sini, gidin buralardan, Habeşistan'da çöllerde yaşayın" dediği zaman da senden razıyız ya Rabbi, dediler.

Doyurunca da razı oldular aç kalınca da, çocuklarını gözlerinin önünde müşrikler doğrarken gördüler, razıyız ya Rabbi dediler. İşte iman: Radıyallahuanhum ve raduanh: Onlar Allah'tan memnun, onlar memnuniyetlerini gösterince Allah da onlardan memnun. İman budur. Ashab-ı kiram -Allah onlardan razı olsun- bu işi becerdiler.

Bugün bizim kan tahlili yaptırır gibi bir hoca efendinin önüne geçip "bi' bakıver imanım ne durumda" diyecek hâlimiz yok. Bi' bakıver imanıma, diye papazlara gidiyor Hristiyanlar. Varsa da bir günahı temizleniyor, kiliseye yaptığı bağış sayesinde 'tertemiz' bir Hristiyan olarak evine gidip şarabını içiyor. O muharref Hristiyanlığın âdetidir.

Ebu Bekir'e bak. Ebu Bekir'e ne kadar benziyorsun, o kadarsın. Hiç hoca efendiye hacı efendiye gerek yok bak. Enes bin Malik'e benziyor musun, Enes'in anasına benziyor musun? Bak "sen sağ olduktan sonra ya Resûlallah, bütün dünya sana feda olsun" diyen kadına benziyor musun? Oğlunu, kocasını ve erkek kardeşini Uhud'da şehit vermiş bir kadına benziyor musun, bir bak. Bu kadar basit. Verirken "sana anam babam feda olsun" diyenleri ölç kendine. Fitre verirken dahi eski beş lirayı mı vereyim diye düşünen bi' adam mısın, bu gömlek hariç hepsi senin olsun ya Resûlallah diyen misin?

Neden Allah, Kur'an kıyamete kadar kalacak bir ibadet ve ahkâm kitabı olduğu hâlde, neden ashab-ı kirama ait ayrıntıları bize anlatıyor? Çünkü onlar örnek nesildir. Onların üzerinden biz kendimizi test edebiliriz. İmanımız ne durumda, amentümüzde kalite nedir, bunu çok rahat anlayabiliriz. Laboratuvara gitmeye gerek yok, laboratuvar Ömer bin Hattab'dır. Senin bulunduğun yerde Allah'a isyan edilecek de "bırak ya Resûlallah şunun kafasını vurayım" demek bir kenara, akraba düğünü olduğu için haram bulunan düğünde sakalınla, namazdan çıkmış hâlinle oturacaksın ama Ömer'le de cennette üstelik de komşu

olacaksın... Bu insanın havsalasını zorlar. Bırak sen kiramen-kâtibin meleklerini akıl bunu kabul eder mi böyle?

Nefes alamıyor Resûlullah'a hayranlığından as teslimiyetinden dolayı. Şeytan bile onunla aynı vadiye girmeye cesaret edemiyor, onunla cennette komşusun sen, öyle inanıyorsun ama senin bulunduğun bir yerde Allah'a şirk koşulmasında sakınca olmuyor? Ama Ömer oğlu Ömer'sin, ismin Ömer cismin başka şey. Yüreğinde Ömer yazmıyor o zaman. Ömer, Osman, Ali olmak çok zor değil. Ama bedava da değil.

Bu sebeple biz ashab-ı kiram üzerinden yola çıkarak Resûlullah aleyhisselama ve sünnetine ne kadar bağlı kaldığımızı, ona ne kadar liyakatli ümmet olduğumuzu görebiliriz. Çünkü ashab-ı kiram -Allah onlardan ebediyen razı olsun- büyük bir iş gerçekleştirdiler. Allah'ın aradığı gibi bir kul oldular. İstedığı gibi yaptılar üstelik de doğduğundan beri Kur'an kursuna gönderilmiş, kulaklarına ezanlar okunmuş, arkalarından hatimler indirilmiş, sünnet düğünleri yapılmış çocuklar değildiler. Ebu Bekir'ini bir ikisini çıkarırsan şarapçıydılar, katildiler, hırsızdılar, eşkıyaydılar, kabile savaşçısıydılar, Kâbe'nin etrafında çırılçıplak ısıklık çalan serseriydiler; o hâllerleriyle Allah'ın davetini duyup "peki ya Rabbi" dediler, onların değişindeki samimiyeti Allah arşında gördü, beğendi onları.

Asıl meziyetleri zaten o bataklıklardan çıkıp meleklerle yarışan adam olmalarından kaynaklanıyor. O çıktıkları bataklıklar için bizim hayal bile edemeyeceğimiz kadar vahşi şeylerden Kur'an söz ediyor. Kendi çocuklarını gömmekte sakınca görmeyen adamlar, babalarının karılarıyla babaları ölünce evlenecek kadar fuhşa batmış insanlardılar. Ama Allah'ın davetçisini karşılarında görünce zıp zıp etmediler. Tereddütlere düşmediler. Bir iki inat eden oldu, onlar da zamanla döndüler ve Resûlullah aleyhisselamın veda konuşmasını dinlemek için önüne çıktıklarında Arafat'ta, Mina'da ve Müzdelife'de İsrailoğulları'nın hiçbir peygamberinin görmediği kadar samimi bir orduyla Resûlullah'ın karşısında durdular. Onun için bazıları derler ki, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem hiçbir mucizesi olmasaydı sadece ashab-ı kiramı örnek olarak yetiştirmiş olması bile büyük bir mucizedir.

23 senede insanlar bir tarlayı bile tımar etmekte zorlanırken bu katil ruhlu, şarapçı insanlardan melekleri geçmiş büyük bir nesil yetiştirdi. Mucize olarak, Resûlullah'ın hamlesinin ve gösterdiği başarının örneği olarak bu yeterli. Müminlere de Allah bizden nasıl bir Müslümanlık istiyor acaba diye soruşturmanın örneği olarak ashab-ı kiram yeterli. Asla onları putlaştırmaya razı değiliz. Kesinlikle masum değildiler. Bütün bu meziyetlerine rağmen Allah onlardan, onlar da Allah'tan razı olmasına rağmen son günlerine kadar yine hata ettiler. İnsandılar çünkü. O hatalarını da becerip seyyiatlarından hasenat edecek büyük meziyetler göstererek Allah'a gittiler. Düşükleri yerden kalkmayı öğrendiler.

İşte ashab-ı kiram bu farklılıklarıyla bizim için önemlidir. Bunun için Malik bin Enes rahmetullahialehyh, ümmetin dört büyük âliminden birisi, diyor ki: "Bu ümmetin büyükleri Kur'an'dan bir sureyi öğretme gibi Ebu Bekir ve Ömer'i sevmeyi de çocuklarına iman olarak öğretiler." Bu cümleye dikkat ediniz. Bu ümmetin geçmiş büyükleri felsefeye bulaşmamış, sistemler, izm'ler görmemiş nesil Ebu Bekir'i ve Ömer'i sevmeyi öğretirken Bakara suresini öğretiyor gibi çocuklarına bunu öğretiler, diyor.

Ebu Bekir ve Ömer’e ibadet yok. Masum değil, put değil, hatasız değil onlar ama Ebu Bekir ve Ömer, Allah onlardan razı olsun, Bakara suresinin yaşanmış şekilleri. Onlara baktığında Bakara suresini görüyorsun. Üzerlerine Nisa suresi inmiş. Etraflarına Maide suresi inmiş. Dolayısıyla sen Ebu Bekir ve Ömer’deki formülleri çözdüğün zaman; Enam suresini çözmüş oldun, Kureyş suresini çözmüş oldun, Fil suresinde ne anlatıldığını anlamış oldun demektir. Bu ümmetin geçmişi, asıl büyükleri.

Sonradan hormonlu yapıyla, etrafındaki şakşakçılarla büyütölmüşleri değil, siyasi gücü ile büyümüşleri değil, ümmetin iman üzerinden, takva üzerinden büyük kalmışları ashab-ı kiramı öğrenmeyi, ashab-ı kiramın gazvelerini, ashab-ı kiramın cihadını ve ibadetini öğretmeyi, çocuklarını bu şekilde yetiştirmeyi cihat gördüler. Din gördüler. Bize de herhâlde bu düşmektedir.

Tekrar aynı formölün üzerine geliyoruz kardeşler. Ne kadar müminiz? Allah bizi ne kadar beğeniyor? İbadetlerimizin niteliğı nedir? Orucumuz nedir? Cihadımız nedir? Hacca gittik ne oldu? Hacda ne yaptık? Okuduğumuz Kur’an bize ne kadar hitap ediyor? Biz Kur’an’a ne kadar dalıyoruz?

Bu soruların hepsinin cevabı ashab-ı kirama ne kadar benzediğimizdir. Çünkü bugünkü nesil, bugünkü büyük dediğimiz herhangi bir insan, adı ne olursa olsun, ilmi ne olursa olsun, velilik adına bizim ona biçtiğimiz elbise ne kadar büyük elbise olursa olsun, hakkında Cebrail inmiş biri değil. Biz büyük dedik. Biz evliyadan dedik. Biz âlim dedik. Bize ölçtük, bizim cahilliğimize ölçtük. Bize göre güneş kadardı, elbette âlim diyeceğim. Benim namazımı ölçtüm baktım, eğri büğrü namazıma göre adam mum gibi duruyor namazda. E herhâlde evliyadır dedik. Kötüye, seviyesi düşük olana ölçtük, büyük göründü. Benim elimde 40 vat’lık ampul vardı, 80 vat’lık ampulle karşılaştırdınca benimki sönük kaldı. Güneşin yanında o ampul ne kalacak?

Elin üstünde bir el daha var. Bu sebeple onaylı, tasdikli, sorunsuz örnek ashab-ı kiramdır. Biz kadınımla, erkeğimizle kendi kendimize kıstaslar kurup “Bu güzel. Bundan sonra şablonumuz bu olsun” dedikçe kendimizi kandırırız. Ama ashab-ı kiramı Allah beğendi, onlar da Allah’ı beğendiler. Kıvrılırken yataklarda Allah’ı beğendiler, nimetler içinde yüzerken de “elhamdülillah” diye Allah’ı beğendiler.

Sadece hacca gidince gözyaşı akıtip evlerine gelince kahkahaya boğulmadılar. Hacdaki heybetleri yatak odalarında da vardı, oturma odalarında da vardı. Eğer evlerinde yatak odaları ve oturma odaları vardiysa tabii...

Bu sebeple bizim sorunsuz örneğimiz, tartışmaya fitneye, fesada gerek bırakmayacak örneğimiz ashab-ı kiramdır. Onlara bakacağız. Ne kadar ashab-ı kiram imanlarında iş becerdiler, biz de onu yapmaya çalışacağız. Biz ashab kafasına, o mantığa, o gayrete, o hamleye ne kadar uyum sağladıysak o kadar Müslüman’ız. Aksi hâlde doktora gidip kan tahlili yaptırıp da filan hastalığımızı ölçtördüğümüz gibi kendi kendimize insanlar olarak ölçüm yapamayız. Yaparsak meleklerin gülmesine sebep oluruz. Çünkü Kur’an durup dururken ashab-ı kiramı bu üstün meziyetleriyle anlatmıyor.

Ama bir kere daha vurguluyorum: Ashab-ı kiram masum insanlar değillerdi. Çok ağır hatalar yaptılar. Çok yükseklerde uçtukları için düştükleri yerde de çok gürültü çıkardılar. Yüksekten düştüler çünkü. Ağır hatalar yaptılar ama düştükleri yerden düştükleri hızdaki ağırlık kadar da sıçradılar yukarı. Sanki becerip sabah namazı kılmaktan kazandıkları sevabı işledikleri günahattan bile kazanır hâle geldiler.

İşlediği hatadan dolayı defalarca Peygamber'in önüne gelip "Öldür beni, temizle beni ya Resûlallah" dediler. Efendimiz aleyhisselam "Çek git, görmüyorum seni" dediği hâlde "Gel de beni temizle ya Resûlallah, kovamazsın buradan" dedi, sosyal bir hak talep eder gibi, maaşını ister gibi. "Beni Ömer'in önüne koy, taşıyarak öldürsün, Allah affetsin" dediler. Kendilerini mescitteki direklere bağladılar, "Ben Resûlullah'a karşı hata ettim, çözerse beni buradan o çözecek" dediler.

Resûlullah'ın işareti olmadan kendi elleriyle bağladıkları ipleri bile çözmediler. Böylece işledikleri günah Resûlullah'a hıyanet etmeye yakın bir günah olduğu hâlde, davayı satmak gibi ağır bir hata olduğu hâlde Allah onları tertemiz yaptığına dair ayetler indirdi.

Bunun için ashab-ı kiram tertemiz kalpli insanlardırlar. Onların ilmi daha derin, onların takvası daha muttaki, daha temiz bir takva, onaylı bir takva.

Onların ilmi bizimki gibi felsefeyle karışmış değil. Onların dili de bizim gibi felsefe dili değil. Bildikleri dili abartmadan konuştular, açık ve seçik konuştular. Yalan dizmediler. Yağcılık kelimesini kullanmadılar, bilmediler. Ne dediyse küfründe de delikanlı oldu, iman edince de imanında delikanlılık yaptılar. Yok dedilerse yok; var dedilerse var. Dolayısıyla bir senet yazmak gerekmedi onlar için. Bir kere duydukları şeyi bir defa daha söyletmediler. Resûlullah aleyhisselam onları önüne koyup "istemeye alışmayın, iyi bir şey değildir. Alan el olmayın, veren olun" dedi Bundan ne anlamak gerekiyordu? Yani "dilenmeyin, çalışın" demekti bu. Onlardan biri atıyla giderken kamçısı yere düştü. İhtiyar bir adamdı. İnip attan alması gerekiyor. Çocuğun biri de "buyur amca" diye atının kamçısını ona veriyor, "Olmaz yavrum, at onu yere. Resûlullah bize kimseden bir şey almayın dedi. Almam bu kamçıyı senden." Kendi kamçısı yere düşmüş, inip alacak, attan inmek binmek bir sıkıntı. Çocuğun biri nezaket yapıyor, karşılık olarak "Almam. Resûlullah alma dedi." diyor. Hâlbuki onu dememişti Resûlullah.

Onlar da Müslüman'dılar. Onlar da Resûlullah'a iman ettiler. Ama Resûlullah aleyhisselam birinin elini tuttu,

-Parmağındaki altın yüzük mü?

-Evet ya Resûlallah, dedi.

-Bunu ben yasakladım. Bilmiyor musun? Erkeklerle yasak bu.

O arada da tutup parmağındaki yüzüğü yere attı. Resûlullah gidince arkadaşları "Al da yüzüğü hanımına verirsin." dediler. "Ben Resûlullah'ın attığını almam." dedi.

“Filan hoca alyans altın olunca caizmiş diyorlar...” Ah bunları Ömer’in yanında diyecektin de sana alyansı gösterecekti. Ah ashab-ı kiramın yanında bu sözler nasıl konuşulurdu! “Filan hoca caiz diyormuş...” Attığını almam Resûlullah’ın. Bu kadar. Ama altındı attığın? Helal olsun, gitti. O altın değil artık. Değil mi ki onu Resûlullah attı.

Keşke biz ramazanda Resûlullah aleyhisselamın mıdır değil midir diye bilmediğimiz ama umutla odur zannettiğimiz sakal-ı şerifi öpmek için kuyruklara girecek yerde sakallı yaşamayı tercih ediyor olsaydık. Sünnetinin tiyatrosu üzerinden Müslümanlık ispat etmek yerine fiilen yüzümüzden onun sünneti okunuyor olsaydı. Dediye Resûlullah, bitti. Güneş ters taraftan doğmadıkça bir daha bu değişmez diyeceğimiz kanunlara bağlı kalsaydık.

Keşke Fetva veren hocayı buluncaya kadar kredi fetvası arıyor olmasaydık.

Keşke Ashab-ı Kiram gibi yere düşen kırbacını bile almak için kimseden yardım istemeyen yürekliliği gösterseydik.

Kâfirlerin sahibi olduğu, faizcilerin sahibi olduğu bankalardan para bulup ev yapmaya tenezzül etmiyor olsaydık. Bir hadise uyup da kendi kırbacını verenden almayan adama bak; bir de oturacağı evi bulunduğu hâlde sadece herkes evini değiştiriyor diye harama razı olup ev almak için Allah’ın en büyük haramlarından birisi olan faize bulaşmakta sakınca görmeyen nesle bak. İkisi de Allah’a İman ediyor. İkisi de mümin. İkisi de hacı. İkisi de okumuş. Ama birine Allah “beğendim sizi” demiş. Öbürüne de fetva bulduğu, onun gönlünü okşayan hocası “aferin” demiş. Ne fark var arada? Ne büyük fark var. Ashab-ı kiram önümüzde şablondur. Onlara benzeyenler kurtulmuşlardır.

Sadece örnek olması bakımından: Enes ibni Malik radiyallahuanhın anlattığı bir hadise. Şuabu’l-İman’dan naklederek söylüyorum. Diyor ki, Harise isimli bir genç vardı, bu genç bir gün Resûlullah aleyhisselamın karşısına çıktı Medine sokaklarında. Efendimiz de dönmüş, nasılsın Harise demiş. “Çok iyiyim ya Resûlallah, gerçek bir mümin olarak sabahladım bugün.” Gerçek bir mümin diyor kendisi için. Peygamber’in önünde. Buyurmuş ki, “Harise, ağzından çıkana dikkat et, ne diyorsun sen? Gerçek müminlik nedir bilir misin bunu?” Bilirim ya Resûlallah, diyor delikanlı, bilirim diyor.

-Nedir gerçek müminlik?

“Ya Resûlallah, nefsimi ezdim, sabaha kadar namaz kıldım. Dün de oruçluydum. Bu gece kendimi Rabbimin arşını seyrederken gördüm. Ve kendimi cennette mümin dostlarımı ziyaret ederken hissettim. Kâfirlerin cehennemde yandığını gördüm. Bunları hissettim ya Resûlallah.” diyor. Yani ne diyor? Ne anlattıysan sen hepsini görüyorum ben.

Delikanlı askere gitmemiş, üniversite bitirmemiş, henüz anası kız bakmamış ona, arabası yok ama Rabbimin arşını seyrettim bu gece diyor. Buyurmuş ki: “Harise, sen bu işi yakaladın, aman kaybetme.” Şimdi bak bu edebiyatı ben de yaparım. Hem de Harise’nin bilmediği hangi ayetleri biliyorum ben, o henüz kaçınıcı senesinde bu işi gördü ki Kur’an’ın yarısı inmemişti. Harise’den daha çok ayet biliyorum. Ne cennet ayetleri biliyorum ben. Ama Enes ibni Malik bu işi başka türlü bitiriyor.

Diyor ki, Harise böyle konuştuktan bir zaman sonra Efendimiz'in münadisi çıktı, "hey delikanlılar, Resûlullah mücahit arıyor" dedi. İlk atına binip gelen Harise oldu. Resûlullah aleyhisselam onu ordusuna kattı, ilk şehit de o oldu. Doğruymuş demek ki dediği. Sonra annesi Resûlullah aleyhisselama gelmiş, demiş ki "ya Resûlallah, ben Harise'nin annesiyim. Bana de ki oğlum cennete girdi, teselli bulup eve gideceğim. Yok, oğlum cennete giremediyse ölene kadar ağlamak istiyorum. Çok genç yaşta bu çocuğu kaybettim." Buyurmuş ki Efendimiz: "Be kadın, sen ne diyorsun, ne cenneti! Firdevs'inde onu Allah ağırladı." buyurmuş.

Biz bir nesilden konuşuyoruz ki yaşarken, cennette dostlarıyla yaptığı muhabbetleri hayal etmiş. Haydi, haydi gençler, Resûlullah sizi bekliyor denince de düğünüm var, diplomam var, işim var dememişler. İlk çıkan, ilk şehit olan ve Firdevs'in ilk misafiri. Böyle Allah'ı memnun ettiler. Allah da onlardan böyle memnun oldu. Bu memnuniyet yani ashab-ı kiramdan Allah'ın razı olması herhangi bir hikâye-menkıbe kitabının konusu değil kardeşler. Kur'an daha ilk sahifelerinden, onları öven, melekleştiren, Cebrail'i peşlerinde dolaştıran ve binlerce meleğini onlara hizmet için gönderdiğini Allah'ın beyan ettiği ayetlerle doludur.

Allah açık seçik söylüyor. Kâfirlere karşı dik durdukları ayetle sabit. Birbirlerine karşı merhametli oldukları Kur'an'la sabit, rükû ve secdeyi hakkı ile yaptıkları Kur'an'la sabit. Rükû yaparken yani Ömer'in rükûu, Halid bin Velid'in rükûu, Ali'nin rükûu Allah'ın tasdiki ile tasdiklenmiş. Filan kişi de çok güzel namaz kılıyor olabilir ama onun beli güzel bükülmüş, kalbini Allah biliyor. Ali'nin secdesini, Ali'nin rükûunu ve Allah'tan beklentilerini Kur'an perçinlemiş. Ali'ye uyan, Ali'yi taklit eden de gerçek onaylı bir malzeme kullanmış olur.

Onun dışındakiler 'bize göre' güzel. İnşallah da güzeldir. Kimsenin garantisi yok ama ashab-ı kiram, onaylı insanlar. Allah onlardan razı olsun. Neyi vurgulamak istiyoruz? İmanımız bizi bir başka yapmalıydı. İmanımız üzerimizde görülmeliydi. Allah memnun olacak. İşte Harise, işte Ali, işte Enes ibni Malik; onlar Allah'ın beğendiği kulları. Bütün olanlara rağmen, hatalarına rağmen, geçmişlerine rağmen Allah'ın beğendiği kulları. Çünkü Allah onları seçerken geçmişi hatasız olacak, tertemiz bir savcılık kâğıdı getireceksin demedi. Bu bataklıktan çıkıp geleceksin dedi. En ağır şirk düzeninin içerisinde çıkıp geldiler. Allah da kabul etti.

Zaten Allah'ın lütfu ve fazileti de burada. Fazl-ı keremi böyle oldu Allah'ın. O bataklığa rağmen kabul buyurdu onları. Kur'an ayetleri kesinlikle ashab-ı kiramdan Allah'ın razı olduğunu söylüyor. O Peygamber aleyhisselam ile oturup "biz Osman'ın intikamını almak için sana söz veriyoruz ya Resûlallah" diyen insanların kalplerinde samimiyet olduğunu, gerçekten Peygamber aleyhisselama aşkla bağlandıklarını Allah gördü, böylece onlardan razı oldu.

Muhacir-Ensar, hepsinden Allah memnun ama burada dur, burada dur. Sadece o kadar değil. Becerip bu şablona kendisini oturtabilen, sahabenin kadını gibi olabilen, sahabenin erkeği gibi, sahabenin çocuğu gibi olabilen kim varsa, onlara iyi bir şekilde benzeyenden de Allah memnun. Bu da bize işte. Demek ki Allah onları sınırsız bir ölçüde sevdi, kapıları kapattı, siz de uğraşın ikinci sınıf bir koltuk bulun demedi. İşte nesil, işte mümin, Müslüman,

takılın peşlerine gelin dedi. İyi bir şekilde Ebu Bekir'in peşinden, Ömer'in, Osman'ın, Ali'nin, Halid'in peşinden giden -biiznillah- onlarla beraberdir. Herkes sevdiği ile beraber.

Ama bu sevgi mevlit töreni sevgisi ile olmayacak. Kameraların önündeki sevgi olmayacak. Bu bankanın kapısında anında devreye giren acil sevgi olacak. Haramla yüzleştiği zaman hemen devreye giren sevgi olacak. Herkes sevdiği ile beraber. Ama kâğıt üzerindeki değil kalp üzerinde kim ile berabersen Allah seni onunla beraber haşredecek.

Kardeşler, Peygamber aleyhisselam Efendimiz'in de hadis-i şerifinden açık ve seçik anlıyoruz ki bu ümmetin en faziletlisi, en kıymetlisi kıyamete kadar ashab-ı kiramdır. İkinci olarak da onların peşinden gelen nesildir. Bu da Resûlullah Efendimiz'in garantisindedir. Binaenaleyh, biz herhangi bir asırda ashab-ı kiramdan daha iyi bir örnek bulup onu taklit etmeye kalktığımız zaman şeytanın eline düşmüş oluruz. Çünkü ashab-ı kiram, servis garantisi olan örnektir. Ashab-ı kiramdan sonra hiç kimsenin servis garantisi yoktur. Herkes acaba olur mu, tereddüdü ile var olandır.

Bu nedenle ashab-ı kiramı ciddiye alacağız. Elbette onlar gibi üç gün içinde seviyemizi son noktaya getirecek takatimiz yoktur. Ama Harise gibi işe arşı görerek, kendimizi cennette hissederek başlayabiliriz. Bu mümkündür. Her şey zaten ilk önce ciddi bir imanla başlıyor. Burada Sad bin ebi Vakkas radiyallahuanhtan bir örnek vermek istiyorum. Oğlu İshak diyor ki:

“Babam bana Uhud’a dair bir hatırasını anlattı.” Abdullah ibni Cahş’la oturmuş, Uhud’dan önce muhabbet ediyormuşlar. Yani 1-2 dakika sonra savaş başlayacak. Abdullah demiş ki Sad bin ebi Vakkas’a, gel seninle bir yalnız kalalım. Herhâlde “ben ölürsem çocuklarıma bak tamam mı, sen ölürsen ben de senin çocuklarına bakarım” diyecek. Bakın ne demiş: “Bir taşın arkasına çekildik.” Demiş ki Sad, “ben dua edeceğim sen âmin diyeceksin, sen dua diyeceksin ben âmin diyeceğim.” Tamam demiş iki şehit adayı. Peygamber aleyhisselamın iki askeri.

Sad demiş ki: “Allah’ım, biraz sonra bu müşriklerle karşılaşınca bana çok güç kuvvet ver. Önüme çıkanı kesip doğrayayım, senin için yapmış olayım bunu.” Âmin demiş Abdullah. Sonra mikrofonu eline almış bizim deyimimizle. “Allah’ım” demiş, “benim karşıma da güçlü birini çıkar, onu ezip doğrayayım ama o beni öldürsün, öldürünce de burnumu kessin, kulağımı kessin. Sonra ben şehit olayım, beni huzuruna çıkar, de ki bana Abdullah, nerede burnun nerede kulakların, diyeyim ki sana onları Resûlullah için feda etmiştim.” Sonra Sad da âmin demiş.

Oğlu İshak’a diyor ki, “yavrum onun duası daha sağlam çıktı, o öyle gitti.” Şehitleri toplarken onu burunsuz ve kulaksız bulduk, diyor. Demek ki ashab-ı kiram istediklerinde samimiydiler. Tereddüt etmediler. Adama bak, burnunu ve kulağını belge olarak götürüyor. Nerde kulağın nerde burnun diye sorulunca “Resûlullah için feda etmiştim onları” diyecek. Şehit zaten şehit; bir de şehitliği damgalattırıyor.

Kardeşler, bir başka örneği maalesef kendim de dâhil hepimiz için utanılacak bir örnek olarak zikretmek istiyorum. Ashab-ı kiramı böyle ulu orta konuşuyoruz. Esasen onları bizim

gibilerin oturup gündem yapması, kendisiyle kıyas etmesi bile utanılacak bir şeydir. Kendimizi hoca, kendimizi iyi Müslüman görüyoruz. Ama Allah'ın lütfu keremi büyüktür diye umut ediyoruz.

Bir sahabe var. Cabir bin Abdullah radiyallahu anh. Ashab-ı kiramın Medine'deki büyüklerinden. Buna ait bir mesele anlatacağım. Kendimize kıyas etmek için. Ama önce bu sahabeyi tanımak istiyoruz kardeşler. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ile Akabe'de biat eden ve Musab bin Umeyr'i Medine'ye götürüp devleti kurmak için davet eden altı kişiden birisi. Gencecik bir delikanlıymış o zaman. Babası da yine ilk Müslümanlar'dan ve Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ile on dokuz gazveye katılmış. Sadece Bedir ve Uhud'a katılmamış, diğerlerine katılmış. Bedir'e ve Uhud'a katılmayışı da babasının yüzünden. Babası "burada çocukları bekleyeceksin" diye engellemiş, "şehitlik benim hakkım" demiş. Böyle bir babanın çocuğu. Allah ondan razı olsun. Yüz yirmi sahabenin hadis hocası. Aynı zamanda bu rakamlara dikkatinizi çekeceğim. Biraz sonra bir olayını anlatacağız.

Yani kendisi sahabe, Enes ibni Malik dâhil yüz yirmi sahabeye de hocalık yapmış ve Mescid-i Nebi'de, vefat edinceye kadar müftüymüş. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem mescidinde oturmuş, fetvası olan Müslümanlar'a cevap vermiş. Böyle bir âlim zat. Bu arada babasıyla ilgili; kim kimin çocuğu, kim kimden ne kapıyor ona da örnek olması bakımından, diyor ki: Uhud'a çıkılacağı zaman akşam babam dedi ki "oğlum Cabir, yarın ben hazırım, içimde hisler var. Allah beni kabul edecek, haberin olsun. Sana vasiyetim nedir biliyor musun?" Buyur baba demiş. "Bak" demiş, "ben ölünce Resûlullah'tan başka benim değerli bir şeyim yok. Bu da demektir ki ben ölürsem Resûlullah'ın hizmetine geçeceksin."

Peki baba demiş. Altı da kızı var, "kızlarımı da sana emanet ediyorum" demiş. Olur baba demiş ve anlatıyor ki, sabahleyin Uhud meydanı açılınca ilk şehit babam oldu diyor, radiyallahu anhüm. Mezar yeri bulamadığı için ashab-ı kiram ikişer üçer gömdüler şehitlerini. Allah için şehit oldular, bir mezar yeri bulamadılar gömülecek; ama Allah'tan razı oldular. "Babamı" diyor, "daracık bir mezara gömdük. Beş altı ay geçince uyuyamaz oldum. Sıkıntı düştü içime babamı mezara bile gömemedik diye. Gittim altı ay sonra mezarı açtım, alıp geniş bir mezara koydum babamı." Şöyle öğle namazıyla ikindi arası kadar yani bir buçuk saatlik bir zamanda gömülmüş kadar taptaze bulduğunu söylüyor babasını. Hiçbir şeyi değişmemiş, kanı hâlâ akıyordu diyor.

Konumuz ne? İman bizi ne hâle getirmeliydi, imanımız bize hangi şekli vermeliydi; bu. İmam Buhari rahmetullahi aleyh, Sahih'inde bölüm açmış; "Cabir bin Abdillan bir hadisteki bir kelimeyi öğrenmek için devesinin sırtında bir ay yol gitti" diyor. Buhari'de böyle hadis var.

Şimdi tekrar toparlıyorum: Cabir bin Abdillan, şu yüz yirmi sahabenin hocası, Akabe biatında Resûlullah'a el tutup gel, sana Medine'yi devlet edeceğiz, diyen delikanlı ve o şehidin oğlu, altı ay sonra hâlâ kanı damlayan mübarek şehidin oğlu, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem biricik sahabesi, âlim, muttaki, zahit insan ve bu adam, Medine'den Şam'a gitmiş bir ay yolculukla. Google'da kuş bakışı mesafe ölçümünde 1040 kilometre görünüyor. Zanneder ki insan, büyük bir ansiklopedi satın almaya gitti. Bakınız mümin kim. Resulullah'ı sevmek bir mevlit töreninde, bir konferansta, filan haftada konuşma dinleyip "yahu ne büyük

peygamberimiz varmış canım, ölçülmez başka peygamberlerle” deyip gitmek mi yoksa başka bir seviye mi.

Kendisinden hatırasını dinleyelim. Diyor ki Cabir bin Abdullah: “Duydum ki Abdullah bin Uneys -o da bir sahabe- Şam’da imiş. Benim de tereddüt ettiğim bir hadis vardı.” Hadis ne demek? Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in sözü. “Tereddüt ettiğim bir hadis vardı. Binek hayvanım da yoktu. Borç bulup bir hayvan satın aldım. Medine’den yola çıktım.” Şimdi Google üzerinden hesabı 1040 kilometre. Bunun çölde olduğunu düşün. Tam bir ay yol gitmiş, Şam’da Abdullah bin Uneys’in evini bulmuş. Kapıyı çalmış. Selam vermiş. Hizmetçi çıkmış. “Abdullah ibni Cabir, Abdullah bin Uneys’i ziyaret etmek istiyor, söyler misin yavrum?” demiş.

“Hizmetçi içeri girdi” diyor. Sonra gelmiş, “evden diyorlar ki Abdullah bin Cabir mi bu adam?” diye soruyorlar demiş. Evet, deyince evden bir gürültü kopmuş. Yani bu gelen sıradan bir Abdullah değil. Bir şehit oğlu. Resûlullah’ın mescidinde otuz sene müminlerin fetvasını veren âlim. Enes ibni Malik’in hocası. Şam’a gelmiş. Büyük bir operasyon bu. “Abdullah bin Uneys dışarı çıktı” diyor. Kucaklaştık, gözyaşları akıttık.

Selamun aleyküm, ve aleyküm selam. Yahu hoş geldin, sefa getirdin. Hoş bulduk. Bunlardan sonra Abdullah demiş ki “ben bir hadis biliyorum, bunu sen de biliyorsun diye duydum. Seninle konuşmak istiyorum.” Buyur demiş. “Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem böyle böyle buyuruyor mu?” Hah, biliyorum, ben de duydum bunu Resûlullah’tan demiş. Abdullah demiş ki, filan kelimesini ben anlayamıyorum, ne demek bu? O da kelimenin ‘elleri boş’ anlamına geldiğini söylemiş.

Peki Abdullah bin Uneys bunu nereden biliyor? O hadisi dinlerken sormuş Efendimiz aleyhisselama. Abdullah ibni Cabir ise soramamış ya da başka yerdeydi o zaman. Abdullah ibni Cabir, “iyi oldu bunu görüştüğümüz” demiş, namazı da kılmış ve geri dönmüş.

Riyazü’s-Salihin okunması için evdeki mobilyaları kenara çekebildin mi ey mümin oğlu mümin? Kaç hadis dersi yapıldı evinde? Sen hanımına teklif ettin, o sana teklif etti, şu geldi, misafir, çocuğumuzun sünneti var, düğün var derken kaç hadis dersi yapıldı evinde senin? Bu peygamber âşığı, şehit babanın çocuğu, Peygamber aleyhisselamın elini yalayarak öpmüş defalarca Akabe biatında, Resûlullah’a “gel, karılarımızı ve namusumuzu savunduğumuz gibi seni savunacağız ya Resûlallah” diyen, on dokuz kere Resûlullah’ın önüne zırh gibi gerilip önünde ölüme atlamış delikanlı, doksan dört yaşında vefat ettiğinde Allah korkusuyla ağlamaktan gözleri kör olmuştu. Ama bir kelimeyi acaba yanlış mı biliyorum diye Medine’den Şam’a kadar yürüyerek gitmiş.

Ebu Eyyüb el-Ensârî radiyallahuanh, hani şu Eyüp’te ziyaret ettiğimiz sahabe var ya, kıymetini anlamak için biz hep “İstanbul’a kadar gelmiş, Konstantiniye’ye kadar gelmiş, maşallah hem de seksen yaşında” filan diyoruz ya, sırtlarında mataraları olmadan teçhizatlarıyla İstanbul’a kadar geldikleri doğru ama Ebu Eyyüb el-Ensârî Medine’den Ukbe bin Amir isimli sahabeye bir hadis sormak için Kahire’ye kadar da gitmiş biridir. Yine Ebu Eyyüb el-Ensârî’nin bu ziyaretini de örnek olarak konuşalım, bu da “Kim bir müminin ayıbını örterse Allah da onun ayıbını kıyamet günü örter” hadisi için. Bu hadisi biliyor ama tereddüt

de ediyor böyle miydi değil miydi diye. Atlıyor, Ukbe Bin Amir'i ziyarete gidiyor devesinin sırtında. Karşiki mahalleye değil. Google'dan ona da baktım, 1030 kilometre görünüyor Medine ile Kahire arası ve arada Kızıl Deniz var. Bir de deniz geçmiş. Kim bilir kaç gün sandal beklemiştir orada karşıya geçmek için.

Ukbe diyor, selamun aleyküm, aleyküm selam. “Bir hadis-i şerifte tereddütlüyüm, bunu ikimiz biliyoruz. Ölürüm veya sen ölürsün, şüpheli bir şey kalmasın Peygamber'den” diyor. Böyle böyle mi demişti Resûlullah, diyor, “öyle demişti” cevabını alınca “şimdi rahat ettim” diyor ve devesini çöşlüyor.

Ukbe bin Amir kalkıp “nereye gidiyorsun” diyor. Cevabı: “Ben Medine'den Resûlullah'ın bir hadisini öğrenmek için geldim. Oturup yemek yesem niyetim bozulur, ben kalmayayım.”

Ey Eyyüb el-Ensârî diye ziyaret ettiğin, güya onun İstanbul'a gelişine hayran olduğun mümin edasının sahibi insan... evinde kaç hadis okundu? Kaç hadis dersine gidiyorsun? Kaç kere “Resûlullah aleyhisselam dedi” denince “dediyse tamamdır” diyorsun? Bu iş edebiyat işi değil, bu iş tatbikat işidir, bu iş teslimiyet işidir. Allah, Peygamber'ini biz onun kutlu doğum haftasını yapalım diye göndermedi. Arkasından mevlit okuyorlar.

Peygamber'e mevlit de ne oluyor? Ruhu içinmiş. Peygamber'in ruhu senin mevlidine muhtaç mı? Onun “ayağımın altına aldım” dediği faiz senin kafanın üstüne çıktı şimdi, Peygamber için mevlit okutmuş! Zina ümmetimin içinde yayılırsa kıyamet kopacak, dedi. Nerde zina şimdi? Ana baba hakkını tanımayan nesil Allah'ın huzuruna çıkamayacak, dedi. Ne hâle geldi nesil? Mevlitmiş. Çağın da gereğini yapacaksın ya orkestralı mevlit, bi' de gazeteye ilan verdin mi yüce peygamberimiz için orkestralı mevlit diye...

Hristiyanlık da Yahudilik de ona iman edenlerin elinde böyle eriyip gitti ama Allah kıyamete kadar kıymetli birkaç kulunu muhafaza edecek ve onlar Resûlullah deyince ayağa kalkacaklar, biiznillah buradan Medine'ye, Medine'den Yemen'e, Yemen'den Buhara'ya kadar yürüyerek bile olsa gidecek olan sahabeleri muhakkak bulacaktır Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem. Sen okutuver mevlidini, o boşluğu da sen doldur. Kendin de okuduğun yok zaten. Biri okuyacak da sesi güzelse sen dinleyeceksin ruhu için peygamberin. Onun ruhunun sana ihtiyacı yok, senin o ruha kenetlenmeye, sünnetine sarılmaya ve gözyaşı akıtmaya ihtiyacın var. O ittiba içindir, peşinden gidilmek içindir.

İbni Abbas radiyallahuanh, ashabın önde gelen âlim ve büyüklerinden. Arkadaşlarıyla Taif'ten çıkmış ve bir uzun yola girmiş. Yoldayken de haber gelmiş ki küçük çocuğu vefat etmiş. Kervanda gidiyorlar. İnmiş devesinden, iki rekât namaz kılmış. “Ne yaptın şimdi?” demişler. “Allah bize diyor ki ‘namazla ve sabırla benden yardım isteyin.’ Kıldım iki rekât namazımı. Şimdi ne yaparsa yapsın o.” demiş.

İttiba! Laf dinliyor! Bi' defa insan sorar, doktora götürdünüz mü, cenazesi nerede... bi' şey sorar... İmanımızı ölçmek için standartlar bunlar kardeşler. Birimiz kazara bir müdürlükte şef yardımcısının bir numaralı yakını olmaya görsün, şef mef olsa zaten selamı kelâmı yok, müdür oldu mu karıyı da boşadı zaten...

Ebu Bekir radiyallahuanh, Resûlullah'ın halifesi olduğunda müminlerin ortasında oturuyor, birisi gelmiş “selamun aleyküm ey Resûlullah'ın halifesi” demiş. Halife dönmüş adama: “Bu kadar müminin arasında beni seçtin” demiş, “bunlar da mümin kardeşimiz.” Şef olunca, müdür olunca bir şey değişmemiş demek ki.

Üneys isimli Medineli bir kadın “üç sene Ebu Bekir bizim yanımızda bir evde kiralık oturdu” diyor. Cümleye dikkat ediniz arkadaşlar. Üç sene bir mahallede kirada oturmuş. “İki sene Resûlullah'ın sağlığındaki bir sene de halife olduktan sonraki seneydi” diyor. Batı Roma İmparatorluğu'nun korkulu rüyası, Doğu Roma İmparatorluğu'nu Yermük'te yere devirmiş adam. Ümmet-i Muhammed'in göz bebeği, kirada oturuyor. Bu önemli değil ama. Niye o mahallede kirada oturmuş biliyor musunuz? Keçi çokmuş orada. Kadınlar keçilerini buna getiriyorlar, keçilerini sağdıyorlarmış. İş buluyor da onun için o mahallede üç sene oturmuş.

Bir gün de Ömer peşine takılmış, “yapamazsın bu işi” demiş, “sen keçi sağarken ümmetin işleri aksıyor.”

-Çocuklarım ne yiyecek Ömer? “Sana maaş bağlarız.” demiş Ömer. O da o mahalleden taşınmış ve keçiler de o mübarek eli kaybetmişler.

Hikâye değil kardeşler. İmanın bir insanı ne hâle getirmesi gerektiğinin Allah'tan onaylı belgeleri bunlar. Böyle yaptılar da Allah'ı memnun ettiler. Onlar da Allah'tan memnun oldular.

Şimdi bizim gelmemiz gereken nokta nedir? Ne yapmamız lazım bizim? Kendimizi bunlara ölçeceğiz. Peki nasıl ölçeceğiz? Çok kolay. Çocuklarımızı nasıl terbiye ediyoruz mesela? Peygamber sevgisi yazın camiye göndermek değil. Sahabe diyor ki, Resûlullah aleyhisselam bir yere gidiyordu. Boş bir alanda da çocuklar atıcılık oynuyorlarmış. Çocuklar iki takım olmuşlar. A takımı b takımı. Atıcılık yapıyorlar.

Efendimiz bakmış çocuklar oyun oynuyor, durmuş selam vermiş onlara. Hepsini bırakmışlar oyunu. Ne yapıyorsunuz, demiş. Atıcılık oynuyoruz ya Resûlallah, demişler. Buyurmuş ki, “sizin babanız İsmail de iyi atış yapardı.” İsmail kim? İbrahim aleyhisselamın oğlu. Oradaki Araplar'ın babası sayılıyor. Çocukların bulunduğu bir takımın yanına geçmiş, “atın bakayım seyredeyim” buyurmuş. Haydi demiş. Sıra öbür takıma gelince atmamışlar. Efendimiz buyurmuş ki “e çocuklar siz atmıyor musunuz?”

İçlerinden biri “sen o takımda dururken biz hiç oku oraya atar mıyız ya Resûlallah!” demiş, “Sana doğru doğru atmıyoruz ama sen a takımının yanında duruyorsun. Biz ok atsak Peygamber'e karşı oyun için bile olsa ok atmış olacağız.” Bu sahneyi çocuklara tiyatro olarak oynatmak kolay. Ama birden karşılına çıktı Peygamber aleyhisselam.

Bakmış ki çocukların morali kırıldı, ortaya geçmiş “ben iki takımdan yanayım. Hadi atın bakalım” demiş.

Çocukları bile Peygamber âşıkları. Bir adam Resûlullah aleyhisselama gelmiş, Ensar'dan biri. “Ya Resûlallah” demiş, “bir gün seni görmesem o gün ölürüm herhâlde. Çok seviyorum seni.” Sonra da durup dururken ağlamaya başlamış. Efendimiz de “madem

seviyorsun, niye ağlıyorsun; beraberiz işte” demiş. “Öyle değil ya Resûlallah” demiş, “ben öleceğim, sen öleceksin, diyelim ben de geldim cennete ama seni koyacaklar Firdevs’e. Ben nasıl senin hasretine dayanacağım?” Düşünceye bak adamdaki. Cennete girecek. Razi değil. Peygamber’i üst yerlere koyacaklar, Adn cennetine, Makam-ı Mahmud’a. “Ben seni orda sık sık göremem ne edeceğim ya Resûlallah” diyor. Efendimiz de ne diyeceğini bilememiş herhâlde. Allah ayetini indirmiş: “Kim Allah’a ve Peygamber’ine itaat ederse o nebiler, sıddıklar, şehitler ve salihlerle beraber olacak cennette.”

Ayrılık diyarı dünyadır. Cennet buluşma diyarıdır. Resûlullah’ın havzından içmek diyarıdır orası.

Kardeşler, biz düşün yapabiliriz. Dedik ki herkes mümin. Ömer bin Hattab da mümin, şarap içen insan da mümin; el-hak öyle. Bir insan şarap içti yahut filan hatayı işledi diye kâfir olmuyor ama bu müminliğin bir kıvamı, bir derecesi var. Nedir bu derece? İşte ölçümüz ashab-ı kiram. Adam geldi, ben sensiz ne edeyim cennette, dedi. Allah cevap verdi; git peşinden, onunla beraber ol dedi. Çocuklarını bile Peygamber delisi gibi yetiştirdiler. Çocuklar oyunun en heyecanlı anında bile o aşk, o heyecanı unutmadılar. Demek ki ölçümüz var bizim.

Ortada bir sıkıntı da yok. O zaman döneceğiz, ashab-ı kiramın imanını formül olarak çözeceğiz.

Ebu Talib neden ‘lâilâheillallah’ demedi? Çünkü adı gibi biliyordu ki ‘lâilâheillallah’ dedikten sonra modaya uyamazsın. ‘Lâilâheillallah’ diyen, ‘komşu şöyle dedi’ diyemez bir daha. ‘Lâilâheillallah’ dedikten sonra ‘ama’ sözünü sileceksin sözlüğünden. Ama yok. Hem ‘lâilâheillallah’ hem de keyfine göre düğünde gençlere selam... var mı böyle bir şey? Ebu Talib gerçekçi bir adamdı. Ne dedi; “kadınlara arkamdan ‘korktu da iman etti’ dedirtmem” dedi. İyi bir şey mi bu; yok. Parçaladı yeğenin yüreğini öyle gitti. Ama ashap böyle iman ettiler. Paldır küldür, yuvarlanarak, eğri büğrü değil.

Yüzde yüz teslim oldular. Tamam ya Resûlallah, dediler ve hiçbir sözünü Efendimiz’in ‘acaba’ ile anlamadılar. Koca sahabe Kur’an dinliyor, Peygamber Kur’an okuyor: “Kim Allah’a borç verirse...” Ya Resûlallah, demiş, “Allah ne borcu istiyor bizden? Her şey onun zaten. Ne demek bu borç ya Resûlallah?” Buyurmuş ki: “Görüyorsun, ümmetin hizmete ihtiyacı var. Fakir fukara için verdiğin sadakayı Allah borç istiyor.” Yani sonra verecek mi, demiş. “Öyle bir verecek ki...” buyurmuş Efendimiz.

Benimle gel ya Resûlallah, demiş. Çıkmış. Dedelerinden kalma koca bir bahçesi var, başka bir şeyi yok. Hanımı da bahçede tımar ediyor ağaçları. Efendimiz’le oraya gidiyorlar. Hanım hanım, demiş, “bırak baltanı da çık oradan, ben sattım orayı, başkasının bahçesi orası” demiş. Tereddüt yok. Borç mu istiyor Allah; istiyor, verdim. Ne zaman ödeyecek, devlet tahvili mi verecek bize, dönüşümü ne zaman bunların, hocalar izin veriyor mu, caiz mi bu devlet tahvilleri... öyle değil. Allah borç mu istiyor; istiyor. Verecek mi cennette; verecek.

Bir enteresan kardeşler; şu hâle bakınız. Hayber fethedilinceye kadar ashab-ı kiramın muhacir olanları yani Mekke’den gelenleri, Ensar’ın başının derdi oldular deyim yerindeyse.

Her şeyleri onlardan. 500'den fazla aile geldi, 1000 ailenin içine girdi. Herkes birden bire, bir ev daha bakmak zorunda kaldı. Allah Ensar'dan razı olsun. Vatanlarını kardeşlerine açan adamlar diye Allah onları övdü.

Hayber fethedilince herkese taksimat olmuş. Muhacirlerin de 3-5 kuruşu oldu. Efendimiz, Ensar'ın bulunduğu bir yerde dedi ki: "Bugüne kadar bize (muhacirlere) çok iyilik yaptınız. Artık üzerinize düşeni yaptınız. Şimdi bizim de yerlerimiz oldu. İsterseniz eski verdiklerinizi alın." Yani ekonomimiz düzeldi bizim. Eski hâle gerek kalmadı. Ebu Bekir'in de malı var, Osman'ın da, Ömer'in de. Herkese Hayber'den devlet arazi tahsis etti.

Dediler ki "ya Resûlallah, anlaşmamızda biz sana her şeyimizi vereceğiz, sen de cenneti bize vereceksin yok muydu?" Öyleydi, demiş. "Biz anlaşmamızdayız ya Resûlallah" demişler. Pazarlık yok. İman bu. Bu şekilde iman ettiler.

"Hadis-i şerifte böyleymiş ama geçen gazetede okudum, yazar şöyle diyor..." Rakiplere bak be! Birine vesvese geliyor, gazeteci; öbürüne vahiy geliyor, Resûlullah. Kimi kime soruyorsun? Ashap böyle değillerdi. Ne duydularsa peygamberlerinden, onu yaptılar. Bir sözünü ikiletmediler. Anlamıyorlarsa anlamadık dediler.

Ashab-ı kiramın bir başka özelliği, kutuplaşmayı kabul ettiler. Karma toplum olmaya yanaşmadılar. İman etmenin Muhammed aleyhisselamdan yana olmak, anayı-babayı-vatanı terk etmek olduğunu bildiler. Bunun için Ebu Bekir, Bedir'e çıktığında karşısında Abdurrahman vardı müşrikler arasında. Ailem, oğlum filan demedi.

Müşrikler Musab bin Umeyr radiyallahuanhın kardeşi Ebu Üzeyir'i esir etmişler Bedir'de. Sahabinin biri onu tutup getiriyor, Musab da yanından geçiyor. Ebu Üzeyir dönmüş, abi demiş, söyle de "benim zincirlerimi çok sıktı. Kardeşiz biz." Musab bin Umeyr de dönmüş, sahabiye "anası zengindir, iyi bağla" demiş. Taraf! Kutup! Yok öyle akraba. Ebu Üzeyir, "Musab, aynı ananın çocuklarıyız, bu muydu senin kardeşlik anlayışın?" deyince cevap vermiş: "Benim kardeşlerim, benimle namaz kılanlardır!"

Kardeşler, ashab-ı kiramın bir başka özelliği abid insanlar olmalarıydı. Durmaya görsünler namazda kibleye, onları namazdan koparacak bir şey yoktu. Oruç tutmaya görsünler Aleyhisselam Efendimiz oruç açma talimatı verdiği hâlde "şehadete giderken oruçlu gitmek isteriz" deyip Mekke yolunda oruçlarını açmayan adamlar onlar değil mi? Bunların tansiyonu hiç mi yükselmedi! Elli dereceyi bulan güneşin altında yol aldılar. Hiç mi başı ağrımadı, hiç mi güneş çarpmadı bunları. Cami kuşu oldular cami kuşu. Allah onlardan razı olsun.

Ama her şeyden önemlisi, kılıç kullanılacağı zaman seccadeyi mazeret olarak kullanmadılar. Çanakkale'ye gitmeyeyim diye tekkede ders okutuyorum numarası yapmadılar. Kılıç zamanı kılıç, kalem zamanı kalem, secde zamanı secde, sahura kalktı mı da oruçtu. Ne gerekiyorsa o. İbadetten onu anlıyorlar zaten. Cihadın hakkını verdiler, namazın hakkını verdiler, orucun hakkını verdiler, sevginin hakkını verdiler.

Sahabenin bir başka özelliği, tabii adamlar olarak yaşadılar. Evirip kıvrıp çevirip konuşmadılar. Çünkü peygamberleri onlara evirip çevirip konuşanların işi iyi değil buyurdu. Onlar da konuşacağı zaman açık seçik söylediler. Kadınları 100 veya daha fazla erkeğin

önünde gelip kocasıyla yatak odası ilişkisini öyle tarif etti ki bize göre müstehcen şeyler! Efendimiz onu dinledi, cevabını verdi, gitti kadın. Evirip çevirip konuşmak yok. Bildiğini ve doğrusunu söyleyecek. Riya yok, hile yok, yalan yok, açık seçik konuştukları için de sonraki nesiller ne dediklerini çok iyi anladılar. Bir sonraki nesle dertlerini anlattılar. İki asır sonra felsefe Bağdat’a girince onların sade ve arı dili bozuldu, bugünkü sıkıntılar ortaya çıktı.

Ve ashab-ı kiram hep fakir yaşamadılar. Çok zengin oldukları zaman da oldu. Ali bin ebi Talib radiyallahuanh; Resûlullah’ın damadı, ümmetin yiğidine sık sık hediyeler geliyor. Bir gün de ağır, güzel bir hediye gelmiş. Evine gelip bakmış, koca bir hediye. Bir miktar da hoşuna gitmiş. Dönmüş, “ey dünya, seni üç talakla boşadım, beni sıkıştırıp durma” demiş. Ali kafası. Hizmetçisine de tembih etmiş, bunları fakir fukaraya dağıtın demiş.

Dünyayı sağ ayaklarıyla bile değil, sol ayaklarıyla teptiler. Tenezzül etmediler dünyaya. Ben Allah’tan isterim dediler. Avans olarak gelen şeyleri kabul etmediler. Müdür olunca değil, koca bir eyaletin valisi oldu Ebu Hureyre radiyallahuanh. Eyalet valisi iki sene sonra geri geldi Medine’ye. Onu gönderen Ömer’di. Onu görünce “Ebu Hureyre” demiş, “giderken senin ayağında bu terlikler yoktu, nerden buldun bunu?” İki yıl Bahreyn eyalet valisi bu adam. Giderken terlikleri eskiymiş. Yeni terliği nerden bulduğunu soruyor. Villalar millalar yapmamış. Ayağındaki terlik de mübarek bi çarık işte. Bi’ kenarından bağlanmış. “Çölde çürüdü onlar, ben de attım.” cevabını duyunca “nerden buldun bu kadar parayı” demiş. Elindeki çubukla da omzuna omzuna vurmuş, “nerden buldun bu parayı...”

Heybetliyidiler. Enes ibni Malik diyor ki, bir gün Ömer tavaf ediyordu. Ben de arkasından tavaf ederken cübbesinde 12 tane yama saydım. Enes cübbesini görebilmiş. Kim bilir gömleğinde kaç yama vardı. Ömer’in idare ettiği yerde şimdi 12’den fazla devlet var. Dünyaya tenezzül etmediler. İstemem dediler. Herkes Ömer’e yalvardı, çocuğunu ne olursun yerine halife tayin et dediler. “Bir aileden bir kurban yeter size” dedi. Onlar sıkıştırdı, o yok dedi. “Eh, bizim çocuk da bu işi yapar, fena kapasitesi yok. Çok iyi de bir çocuktur” demedi. Ashab-ı kiram buydu işte. Tam imanlı. Tam abid. Tam teslim olmuş. Dünyayla alakası yok. Dünya nimeti var, zengin ama tapınmıyor. İnfak etmek için bekliyor. Kâfire tenezzül etmiyor. Yüzsuyu dökmeyeyim zengine diye bekliyor.

Ashab-ı kiram buydu. Bunları ölçtükten sonra herkes kendini tartabilir. Âlim olmak gerekmiyor. Ama şeytan bize uçuk bir teklifte bulunur. Sen kim o kim der. Ona cevap vereceğiz. Ben benim, Ebu Bekir de Ebu Bekir diyeceğiz. Ve bu zamanın Ebu Bekir’i olmak istiyorum diyeceğiz. Allah bu kapıyı kapalı tutmadıktan sonra şeytan bizim sadece umudumuzu kırmak ister. Güya tevazu yaptırarak yok canım, sen bir bardak su bile veremezsin, nerde o günler der. Hayır. Canımı bile veririm Allah için deyip direnmemiz gerekiyor. Şeytanın yaptığı ciddi bir şekilde iç oymaktır. İçimizi oyuyor, bizi umutsuz hâle getiriyor. Rahmet aynı rahmettir. Davet aynı davettir. Cennet aynı cennettir. Aynı peygamberin ümmetiyiz.

Aynı cennete davetliyiz. Yolumuz açıktır. Ashab-ı kirama benzemeye çalışırız On binde biri oluruz Ebu Bekir’in, 150 milyonda biri oluruz; benzerim ya. Yüreğimdeki sevda o olur ya.

Efendimiz'e birisi sormuş. Enes ibni Malik rivayetiyle Buharî'de hadis-i şerif bu. “Ya Resûlallah” demiş, “kıyamet ne zaman kopacak?” Efendimiz de “ne yapacaksın sen kıyameti, hazır mısın?” buyurunca “bir hazırlığım yok ama seni çok seviyorum ya Resûlallah.” demiş. Efendimiz “o zaman merak etme, herkes sevdiğiyle beraberdir” buyurmuş. Enes ibni Malik diyor ki, “o gün Medine çiçekler açtı. Ben de çok mutluyum. Adam değilim ama Ebu Bekir’le Ömer’i çok seviyorum. Allah beni onlarla yaratacak.”

Demek ki bir sıkıntı yok. Şeytanınki palavra, Allah’ınki davettir. Davet herkese açıktır.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللّٰهُ وَسَلَّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ اٰلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah’a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.